

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6P/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621203283
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621203283.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. J., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XX, V., P.Č.. I. XX, V., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka - S. J., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XX, V., t.č. I. XX, V. a otec - L. J., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XX, V., t.č. I. XX, V. o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.
- II. Súd **u k l a d á** nad výchovou maloletej E. J. výchovné opatrenie - dohľad za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 06.08.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe rozsudku č.k.7P/74/2019 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, avšak kvôli nadmernému požívaniu alkoholických nápojov otca by chcela zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. So svojim bývalým manželom žije v jednej domácnosti, ale v oddelených izbách. Do spoločnej domácnosti nijako finančne neprispieva. Posledný rok začal nadmerne požívať alkoholické nápoje a jej to prekáža. Mal aj v pláne vycestovať do zahraničia za prácou a aj z toho dôvodu chce, aby bola maloletá zverená do jej starostlivosti. S maloletou chodí k lekárovi, varí jej, kupuje jej oblečenie a venuje jej všetok svoj voľný čas. Maloletá má zdravotné problémy, má astmu.
2. Vo veci bolo dňa 10.11.2021 nariadené pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka, otec ako aj kolízna opatrovníčka.
3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že ona trestný čin nespáchala a na podanom návrhu trvá. Nechce, aby maloleté zostala vo svojej starostlivosti otca, pretože sa ho bojí, keď pije. Túto skutočnosť vie preukázať.
4. Otec na pojednávaní uviedol, že má za to, že jeho manželka sa vie postarať o maloletú. Nemá vedomosť o tom, že by maloletej ubližovala. V súčasnosti otec býva u svojej krstnej dcéry, pričom ubytovanie by si nejako zabezpečil. Zároveň otec uviedol, že s matkou má uzatvorenú dohodu, že pre prípad, že maloletá zostane v jeho starostlivosti, tak z domu matka odíde.

5. Kolízna opatrovníčka na pojednávanií uviedla, že zotrúvajú na skutočnostiach prezentovaných na súde. Majú za to, že je v záujme maloletej, aby bola ponechaná v starostlivosti otca a zároveň žiadajú, aby bolo určené výchovné opatrenie a to formou dohľadu.

6. Dňa 06.12.2021 sa vo veci konalo ďalšie pojednávanie, ktorého sa zúčastnila matka, otec ako aj kolízna opatrovníčka.

7. Maloletá na pojednávanií uviedla, že v súčasnosti býva s matkou a chcela by pri nej zostať. Za predpokladu, že to nebude možné, tak by bývala aj s otcom. S otcom vychádza dobre, nikdy ju nebil, sem tam na ňu nakričal, keď bol opitý. V súčasnosti sa nevie vyjadríť k tomu či pije, nakoľko s ním nebyva v spoločnej domácnosti.

8. Otec na pojednávanií uviedol, že aj keď pil, tak na maloletú nekričal. V súčasnosti nepije.

9. Matka na pojednávanií uviedla, že nie je pravdou, že otec nekričal na maloletú, pretože kričal na ňu aj na matku. Ona sa pokúsila obnoviť spoločný život, avšak otec vydržal len 3 dni nepiť a 4 deň už pil. Z daného dôvodu má za to, že bez alkoholu nevydrží. Uvedenú skutočnosť chcela preukázať, avšak nevedela zabezpečiť svedkov. V záverečnej reči uviedla, že by chcela, aby jej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti aby bol nad jej výchovou stanovený dohľad.

10. Kolízna opatrovníčka na pojednávanií uviedla, že zotrúvajú na vyjadreniach založených v spise, pričom majú za to, že v najlepšom záujme maloletej je, aby bola zverená do osobnej starostlivosti otca a zároveň, aby bolo uložené výchovné opatrenie - dohľad po dobu 12 mesiacov.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, maloletej ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/22/20215-28 zo dňa 12.06.2015 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima. Styk otca s maloletým dieťaťom nebol upravený.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/64/2019-54 zo dňa 24.06.2020 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca. Matka bola povinná prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima.

12. Z oznámenia sociálnej poisťovne je zrejmé, že matka je vedená ako zamestnanec spoločnosti P.-P. D..O..M., M. XX.XX.XXXX. Otec nie je evidovaný v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia.

13. Z oznámenia daňového úradu je zrejmé, že otec ani matka nepodali daňové priznanie daň z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2019 a 2020.

14. Z oznámenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny je zrejmé, že matka bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 02.09.2019 a nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi ani štátnych sociálnych dávok. Otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.05.2021. Je poberateľom prídavku na dieťa v sume 25,50 Eur a od 01.07.2021 aj dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,60 Eur mesačne.

15. Zo správy z prešetrenia pomerov bolo zistené, že matka spoločne s maloletou obývajú rodinný dom, ktorý majú v podnájme. Na uvedenej adrese sa zdržiavajú približne 1 mesiac. Domácnosť pozostáva z X izieb, X T.uchýň a kúpeľne s toaletou. Náklady na domácnosť predstavujú poplatok za nájom v sume 200,--Eur mesačne, poplatok za zálohovú platbu na elektrinu v sume 36,--Eur mesačne, poplatok za vodu v sume 30,--Eur polročne, internet v sume 14,--Eur mesačne. Matka je zamestnaná v spoločnosti P.-P. D..O..M., vo V. s mesačným príjmom približne 360,--Eur. Matka chce zabezpečiť všestrannú opateru maloletej a má s ňou vytvorený blízky citový vzťah. Matka poskytla k nahliadnutiu rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 21.07.2021, ktorým bola uznaná za vinnú za zločin týrania blízkej

a zverenej osoby. Súd podmienene odložil výkon trestu odňatia slobody a určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 rokov. Maloletá uviedla, že chce zostať pri matke, má s ňou vytvorený dobrý citový vzťah. Vo voľnom čase spolu pečú, varia a pomáha s domácimi prácami. S otcom sa stretáva každý deň, chodia spolu na prechádzky po meste, kupuje jej ošatenie, keď to potrebuje. Pediatrom maloletej je MUDr. D.. Zároveň maloletá navštevuje odbornú ambulanciu MUDr. G. z dôvodu astmy a alergie. Otec súhlasí s návrhom matky, ak o tom rozhodne súd. Otec toho času nemá zabezpečené vlastné bývanie, rodinný dom prenechal užívaniu bývalej manželke a dcére. Zdržiava sa striedavo u rodinných príslušníkov. Otec nemá žiaden príjem, je nezamestnaný. Vzhľadom na to, že matka bola uznaná za vinnú pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby a jej súčasný príjem na pokrytie výdavkov súvisiacich so zabezpečením základných potrieb pre maloleté dieťa nie je dostačujúci, úrad konštatoval, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca je v najlepšom záujme maloletej.

16. Trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č.k. 3T/82/2021-376 zo dňa 21.07.2021 bola matka uznaná za vinnú, že približne od februára 2019 do 07.11.2019 v byte na ulici I. J. XXXX/X E. V., maloletým deťom V..Y., L.. XX.XX.XXXX S. L..Y., L.. XX.XX.XXXX ktoré boli rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 21P/12/2019-56 zo dňa 10.07.2019, právoplatným dňa 24.08.2019, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorého obsahom je aj výkon všestrannej osobnej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí, maloleté deti bila po rôznych častiach tela rukou, vešiakom a palicou, nútila ich dlhodobo kľačať v kúte s predpaženými rukami, nadávala im, ponižovala ich, vyhrážala sa im, zastráňovala ich, šikanovala ich, čím spôsobila maloletému F.H. kruhovitú podliatiny na chrbte, podliatiny na oboch horných končatinách a oboch dolných končatinách a maloletému M.H. podliatiny na tvári na ľavej hornej končatine, ľavej lopatke, pravej dolnej končatine a v sedacej oblasti obojstranne, ktoré konanie sa u obidvoch maloletých detí prejavilo v zaostávaní ich psychického vývinu a v prípade maloletého F.H. aj v psychických poruchách s prítomnosťou známok týrania u oboch maloletých detí vo forme posttraumatickej stresovej poruchy a syndrómu v naučenej bezmocnosti, čím spáchala zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona na čo sa odsúdila na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky. Súd výkon trestu podmienene odložil, pričom určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 roky.

17. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa ustanovenia § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

20. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa ustanovenia § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

22. Podľa ustanovenia § 26 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

24. Podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

25. Podľa ustanovenia § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

26. Podľa ustanovenia § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

27. Vo veciach starostlivosti o maloletých je súd vždy povinný prihliadať v prvom rade na záujem dieťaťa. Zásadnými okolnosťami, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov sú najmä osobnosť rodiča, nakoľko pre zdravý vývoj osobnosti dieťaťa nevyhnutne potrebuje vzor, vzťah rodiča k dieťaťu, charakter, morálka, štruktúra mravných noriem rodičov, rešpekt k právu dieťaťa sýkať sa s druhým rodičom, vzťah dieťaťa ku každému z rodičov, či kontinuita prostredia. Pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov súd dieťa zverí do osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane dieťaťa a jednak na strane rodičov. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matka bola uznaná trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec za vinnú zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Aj napriek tomu, že sa matka v súčasnosti reálne stará o maloletú, nie je v záujme maloletej, aby jej zabezpečovala osobnú starostlivosť a to z dôvodu že sa dopustila vážneho trestného činu v súvislosti s deťmi, ktoré jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti nie je zrejmé, či by nemohla ublížiť aj samotnej maloletej. Z daného dôvodu nie je v záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Samotná skutočnosť, že matka nerozporovala tvrdenia, že týrala maloleté deti, ktoré jej boli zverené do osobnej starostlivosti, jej nemôžu privodiť žiadne prospechy, nakoľko súd vychádza zo skutkového stavu, že bola znaná za vinnú. Súd z daného dôvodu ponechal maloletú v osobnej starostlivosti otca. Súdu neboli preukázané žiadne nedostatky v jeho starostlivosti ani zo strany úradu práce, ani zo strany obce. Aj napriek tomu, že otec umožnil matke starať sa o maloletú a prenechal im domácnosť, neznamená, že sa o maloletú nedokáže postarať. Pokiaľ matka poukazovala na to, že otec požíva v nadmernom množstve alkoholické nápoje, túto skutočnosť sa matke nepodarilo žiadnym spôsobom preukázať, pričom otec túto skutočnosť poprel. Zároveň požívanie alkoholických nápojov nepotvrdila ani samotná maloletá. Maloletá pritom súhlasila s

tým, že zostane v osobnej starostlivosti otca. Súd preto prihliadal na najlepší záujem maloletej a túto v osobnej starostlivosti otca ponechal. Z daného dôvodu zamietol návrh matky na zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti. (výrok I)

28. V zmysle dohody rodičov matka opustí spoločnú domácnosť a prenechá ju otcovi, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Súd vzhľadom na to, že v priebehu konania vznikli pochybnosti o požívaní alkoholických nápojov otcom uložil nad maloletou výchovné opatrenie - dohľad, ktoré sa bude vykonávať v súčinnosti s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Na základe výchovného opatrenia úrad práce bude dohliadať na to, aby otec zabezpečoval maloletej čo najlepšiu starostlivosť, aby boli zabezpečené jej základné životné potreby. V prípade zistených nedostatkov, súd môže pristúpiť aj k odňatiu maloletej a zvážiť jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti resp. do ústavnej starostlivosti. (výrok II)

29. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. (výrok III)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).